

HENKILÖHYGIENIAN TUOTTEET

Versio: 21.10.2019

HANKINNAN KOHDE

Hygieniatuotteet: Inkontinenssisuojat, liivinsuojat, kuukautissuojat, vaipat, vanupuikot

Kosmetiikkatuotteet: pesunesteet (saippuat ja shampoot)

Keskeiset vaikutukset

- Energian tuotannon ja käytön aiheuttamat hiilidioksidi- ja muut päästöt tuotteen koko elinkaaren aikana.
- Uusiutumattomien luonnonvarojen väheneminen raaka-aineiden käyttöönoton ja valmistuksessa tarvittavan öljyn/maakaasun käytön seurauksena
- Ilman, maaperän ja veden pilaantuminen, alailmakehän otsonin muodostuminen ja haitta-aineiden kertyminen eliöihin.
- Terveydelle haitallisiksi luokiteltujen aineiden kielteiset vaikutukset ihmisen terveyteen.
- Tuotanto- ja pakkausjätteen muodostuminen.

TAVOITTEET

- Kemikaalien ja haitallisten aineiden vähentäminen
- PVC:n vähentäminen
- Jätteiden vähentäminen ja kierrätys
- Muiden ympäristövaikutusten vähentäminen

OHJAAVAT DOKUMENTIT

Alla esitetyt ehdotukset hankinnan vaatimuksiksi ja vertailuperusteiksi perustuvat näihin dokumentteihin.

- Motivan tietopankki (2014): [Hankintaohje siivous- ja teknokemian tuotteille](#)
- Joutsenmerkin kriteerit: [Kosmetiikka tuotteet versio 3.5](#)
- Joutsenmerkin kriteerit: [Hygieniatuotteet versio 6.5](#)
- [EU:n raportit hormonitoimintaa mahdollisesti häiritsevistä aineista. liite L \(2007\)](#)
- EU-ympäristömerkki: [Rinse-off Cosmetic Products](#)
- EU-ympäristömerkki: [Absorbent Hygienic Products](#)
- Joutsenmerkki (2017): [Opas ympäristömerkkien käyttämiseen julkisissa hankinnoissa](#)

VASTUULLISUUSNÄKÖKOHTIEN SISÄLLYTTÄMINEN HANKINTAAN

Ohjaavista dokumenteista on poimittu tähän hyviä esimerkkejä. Vastuullisuusnäkökohdat voi siis sisällyttää hankintaan valitsemalla alla esitetyistä vaihtoehtoista. On hyvä huomioida, että markkinatilanteet, hankinnan kohteet ja olosuhteet vaihtelevat alueittain. Hankintayksikön tulee tarkistaa kriteerit ja asettaa aina itse niiden taso omien tavoitteiden ja markkinakartoituksen perusteella. Hankinnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi voi määritellä muitakin vaatimuksia, vertailuperusteita tai sopimusehtoja.

TURVALLISUUS

VAATIMUS	TODENTAMINEN
PERUSTASO	
Jäljitettävyys: Tuote on jäljitettävissä.	Selvitys, josta käy ilmi tuotteen valmistusmaa ja valmistusmateriaalit.
Jäljitettävyys: Kaikilla massakuiduilla on oltava alkuperäketjun jäljitettävyyttä koskevat, riippumattoman kolmannen osapuolen sertifiointijärjestelmässä, kuten FSC-, PEFC- tai vastaavassa järjestelmässä, myönnetty sertifikaatit. <i>Huom: Koskee tiettyjä hygieniatuotteita.</i>	Tarjoajan selvitys, joka todistaa, että tuotteen puukuidut on saatu laillisista ja valvotuista lähteistä. Riippumattoman kolmannen osapuolen sertifiointina hyväksytään FSC-, PEFC- tai vastaavat järjestelmät. Tuotteen katsotaan täyttävän vaatimukset, jos niille on myönnetty EU-ympäristömerkki, Joutsenmerkki tai muu vastaava tyyppin I ympäristömerkintä, joka suoraan täyttää vastaavat vaatimukset tai jonka myöntämiseksi käytetään samankaltaisia menetelmiä.
Haitalliset aineet: Tarjoajan on toimitettava selvitys tuotteen sisältämistä aineista, jotka on luokiteltu REACH-asetuksen (1907/2006) erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilistalle. Selvityksen tulee kattaa aineet, joiden pitoisuus tuotteessa ylittää 0,1 painoprosenttia/aine kussakin yksittäisessä tuotteen komponentissa. Jos sopimusaikana kandidaattilistaan lisätään aineita, joita tuote sisältää, tulee toimittajan viestiä tästä tilaajalle kuuden kuukauden kuluessa kandidaattilistan päivityksen julkaisusta. <i>Huom: Kriteerin todentamiseksi on tärkeää tarkastella myös, miten tarjoaja täyttää vaatimukset haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinnasta.</i>	Tarjoajan selvitys tuotteen sisältämistä kandidaattilistan aineista.
Haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinta: Tarjoajalla tulee olla käytännöt tiedon hallintaan ja seurantaan tarjottavien tuotteiden sisältämistä ympäristölle ja terveydelle haitallisten aineista. Käytäntöjen tulee varmistaa tiedon saatavuus yli 0,1 painoprosentin pitoisuuksissa esiintyvistä aineista. Seuraavat aineet sisältyvät tarkasteluun: - REACH-asetuksen kandidaattilista erityistä huolta aiheuttavista aineista (artikla 59, EY	Tarjoajan selvitys käytännöistä.

1907/2006, asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista) - REACH-asetuksen (EY 1907/2006) liite XVII (tiettyjen vaarallisten aineiden, seosten ja esineiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoitukset)									
Tuotteen luokittelu: REACH-kemikaaliasetuksen (1907/2006) liitteen mukainen käyttöturvallisuustiedote tuotteesta. <i>Huom: Koskee kosmetiikkatuotteita.</i>	Tuotteen käyttöturvallisuustiedote.								
CMR-aineet: Tuote ei saa sisältää aineita, jotka ovat tai jotka voivat vapauttaa aineita, jotka on luokiteltu syöpää aiheuttaviksi (Carc), mutageenisiksi eli perimää vaurioittaviksi (Mut) tai lisääntymiselle vaarallisiksi (Rep). <i>Huom: Koskee kosmetiikkatuotteita ja kemiallisia tuotteita, joita käytetään hygieniatuotteiden ja lisäkomponenttien tuotannossa/kokoonpanossa.</i>	Tuotteen käyttöturvallisuustiedotteet TAI hygieniatuotteen valmistajan antama vakuutus, josta tulee käydä ilmi tuotteen (mahdollinen)vaaraluokitus ja tieto, jonka mukaan valmistetta ei ole luokiteltu mihinkään seuraavista: <table border="1" data-bbox="810 936 1433 1200"> <thead> <tr> <th>Vaara</th><th>Vaaralauseke</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Karsinogeeninen (kat. 1A, 1B tai 2)</td><td>H350, H351</td></tr> <tr> <td>Perimää vaurioittava (kat. 1A, 1B tai 2)</td><td>H340, H341</td></tr> <tr> <td>Lisääntymiselle vaarallinen (kat. 1A, 1B tai 2)</td><td>H360, H361, H362</td></tr> </tbody> </table> Tuotteen katsotaan täyttävän vaatimukset, jos niille on myönnetty EU-ympäristömerkki, Joutsenmerkki tai muu vastaava tyyppin I ympäristömerkintä, joka suoraan täyttää vastaavat vaatimukset tai jonka myöntämiseksi käytetään samankaltaisia menetelmiä. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.	Vaara	Vaaralauseke	Karsinogeeninen (kat. 1A, 1B tai 2)	H350, H351	Perimää vaurioittava (kat. 1A, 1B tai 2)	H340, H341	Lisääntymiselle vaarallinen (kat. 1A, 1B tai 2)	H360, H361, H362
Vaara	Vaaralauseke								
Karsinogeeninen (kat. 1A, 1B tai 2)	H350, H351								
Perimää vaurioittava (kat. 1A, 1B tai 2)	H340, H341								
Lisääntymiselle vaarallinen (kat. 1A, 1B tai 2)	H360, H361, H362								
Hajusteet: Tuotteet eivät saa sisältää hajusteita, jotka luokitellaan herkistäviksi tai allergeenisiksi. <i>Huom: Koskee kosmetiikkatuotteita.</i>	Tarjoajan vakuutus (kyllä/ei).								
Hajusteet: Hajusteita ja muita hajuaineita (kuten eteerisiä öljyjä ja kasvisuutteita) sekä lotionia, ihoa hoitavia ja/tai pehmittäviä aineita, ei saa lisätä hygieniatuotteeseen tai lisäkomponentteihin, eikä niitä saa olla lisättyinä tuotteessa oleviin materiaaleihin tai komponentteihin. <i>Huom: Koskee hygieniatuotteita.</i>	Tarjoajan vakuutus (kyllä/ei).								

Hajunestoaineet: Hajunestoaineita saa olla vain inkontinenssituotteissa.	Tarjoajan vakuutus (kyllä/ei).
Hormonitoimintaa häiritsevät aineet: Tuote ei saa sisältää EU:n raporttien mukaisesti mahdollisesti hormonitoimintaa häiritseviksi arvioituja aineita, kategoria I ja II. Kategoria I: selkeä näyttö kemikaalin hormonitoimintaa häiritsevästä vaikutuksesta (clear evidence for endocrine disturbing in an intact organism) Kategoria II: kemikaalilla mahdollisesti hormonitoimintaa häiritsevä vaikutus. <i>Huom: Linkki raporttiin löytyy ohjaavista dokumenteista.</i>	Tuotteiden katsotaan täyttävän vaatimukset, jos niille on myönnetty EU-ympäristömerkki, Joutsenmerkki tai muu vastaava tyyppin I ympäristömerkintä, joka suoraan täyttää vastaavat vaatimukset tai jonka myöntämiseksi käytetään samankaltaisia menetelmiä. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.
Erityistä huolta-aiheuttavat aineet: Tuote ei saa sisältää REACH - asetuksen liitteessä XIII annettujen perusteiden mukaisesti erityistä huolta aiheuttaviksi määritellyt - hitaasti hajoavat, biokertyvät ja myrkylliset (PBT) aineet tai - erittäin hitaasti hajoavat ja erittäin voimakkaasti biokertyvät (vPvB) aineet. - ja aineet, joita ei ole vielä tutkittu, mutta jotka täyttävät nämä kriteerit.	Tuotteiden katsotaan täyttävän vaatimukset, jos niille on myönnetty EU-ympäristömerkki, Joutsenmerkki tai muu vastaava tyyppin I ympäristömerkintä, joka suoraan täyttää vastaavat vaatimukset tai jonka myöntämiseksi käytetään samankaltaisia menetelmiä. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.
Tensidit: Tensidien on oltava helposti aerobisesti hajoavia ja anaerobisesti hajoavia. <i>Huom: Koskee kosmetiikkatuotteita.</i>	Tuotteiden katsotaan täyttävän vaatimukset, jos niille on myönnetty EU-ympäristömerkki, Joutsenmerkki tai muu vastaava tyyppin I ympäristömerkintä, joka suoraan täyttää vastaavat vaatimukset tai jonka myöntämiseksi käytetään samankaltaisia menetelmiä. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.
EDELLÄKÄVIJÄTASO	
Edelläkävijä (recent colors. lavender)	Edelläkävijä

VAATIMUS	TODENTAMINEN
PERUSTASO	
Tyypin I ympäristömerkityt tuotteet: Esimerkki: [Kaikkien tarjottavien/Erikseen valittujen (tuotteet merkittävä)] tuotteiden on oltava EU-ympäristömerkin tai Joutsenmerkin arviointiperusteet täyttäviä. <i>Huom: Ympäristömerkittyjä kosmetiikka- ja hygieniatuotteita löytyy esimerkiksi Joutsenmerkiltä ja EU-ympäristömerkiltä. Kriteeridokumentit ja lisätiedot saatavilla olevista tuotteista löytyy merkkien internetsivuilta:</i> <i>Joutsenmerkki:</i> Kosmetiikkatuotteet Hygieniatuotteet <i>EU-ympäristömerkki:</i> Rinse-off Cosmetic Products Absorbent Hygienic Products <i>Tarkemmat ohjeet tyypin I ympäristömerkkien hyödyntämiseen hankinnoissa: Joutsenmerkki 2017: Opas ympäristömerkkien käyttämiseen julkisissa hankinnoissa</i>	Tarjoajan on toimitettava luettelo tuotteista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset. Tuotteiden, joilla on EU-ympäristömerkki tai Joutsenmerkki, katsotaan täyttävän vaatimukset. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.
Uusiutuvat raaka-aineet: Puikot, kuten esim. pumpulipuikot, ovat valmistettu uusiutuvista raaka-aineista, kuten puusta, pahvista/kartongista/paperista. Vanupuikoissa ei saa olla muovia tai muovin ja paperin seosta. <i>Huom: Koskee hygieniatuotteita.</i>	Tarjoajan vakuutus (kyllä/ei).
Pakkaukset: Tuotteen kuljetuspakkaukset tulee olla valmistettu kierrätys ja/tai uusiutuvista materiaaleista tai ne ovat useaan kertaan käytettäviä tai kierrätettäviä.	Tarjoajan on toimitettava selvitys tuotteen kuljetuspakkausmateriaaleista ja pakkausten kierrätettävyydestä ja hävittämistavasta.
Muovien pakkausmerkinnät: Tuotteen muovipakkauksissa tulee olla muovinkierrätysmerkintä (01–07). Kierrätysmerkin 07 (muut muovit ja muoviyhdistelmät) yhteydessä tulee olla lisäksi mainittu, sisältääkö pakkaus PVC-muovia tai muita halogenoituja muoveja.	Selvitys muovimerkinnän käytöstä tuotteessa ja pakkauksissa.

PVC-muovit ja ftalaatit: Tuotteen muovipakkauksissa ja etiketeissä ei ole käytetty PVC-muoveja tai muita halogenoituja muoveja eikä PVC:n pehmittimiä (ftalaatit).	Tuoteseloste tai muu asiakirja, josta käy ilmi pakkauksissa ja etiketeissä käytettyjen muovien laatu.
EDELLÄKÄVIJÄTASO	
Luonnonmukaisesti tuotettu puuvilla ja muut luonnonkuidut: Tuotteessa käytetty puuvilla tai muista luonnonkuitu on tuotettu luonnonmukaisesti asetuksessa (EY) N:o 834/2007 määritellyllä tavalla. <i>Huom: Koskee hygienia tuotteita.</i>	Sertifiointi, joka täyttää asetuksen mukaisen luomumääritelmän esimerkiksi EU:n luomutunnus Euro-lehti tai valvontaviranomaisen luomutodistus, vaatimuksenmukaisuus- todistus/-vakuus.

SOSIAALINEN VASTUU

VAATIMUS	TODENTAMINEN
PERUSTASO	
Perustaso	Perustaso
EDELLÄKÄVIJÄTASO	
Edelläkävijä	